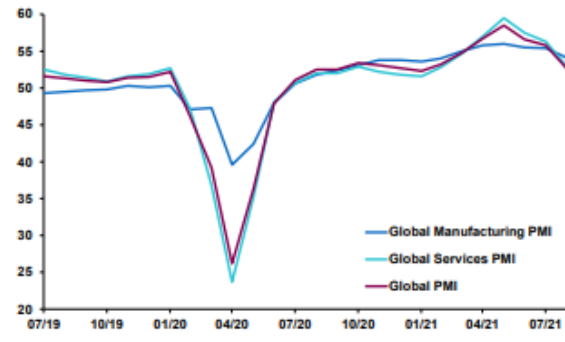

HAFTAYA FİNANSAL BAKIŞ 13.09.2021

- Dolardaki küresel güçlenmenin etkisiyle yükselen USD/TL bu sabah 8.47’de başladı. 5 yıllık Türkiye CDS primi 3 baz puan azalarak 362 baz puan olurken, 2 yıllık tahvil faizi 7 baz puan düşüşle %17.90’a indi.
- Mevsimsellikten arındırılmış işsizlik oranı, Temmuz’da 1.4 puan artarak %12 oldu. İşsiz sayısı bir önceki aya göre 0.5 milyon artarak 3.9 milyona geldi. İstihdamdaki 0.1 milyonluk artışa karşın işsiz sayısının yükselmesi, işgücüne katılımın 0.6 milyon artmasından kaynaklandı. Diğer taraftan, istihdam oranı 0.2 puan artarak %41.1’e çıktı. Çalışan sayısının çalışma çağındaki nüfustaki payını gösteren bu oran, Nisan 2020’de %40.4’e kadar geriledikten sonra, kısa süreli dalgalanmalar haricinde istikrarlı bir toparlanma eğilimi sergiledi. İşgücüne katılım oranı ise 0.9 puan artarak %51.2 oldu. Toparlanmaya rağmen, istihdam ve işgücüne katılım oranları önceki yıllardaki zirve noktalarının (sırasıyla %47.7 ve %53.7) bir hayli altında bulunuyor. Oynaklığın yüksek olduğu işgücü göstergelerinde, pandemiyle ilişkili gelişmelerin de etkisiyle kısa vadede sert dalgalanmalar olabilmektedir. Bu doğrultuda Temmuz ayında işgücüne katılım ve işsiz sayısındaki artışın, önceki aylardaki düşüşün düzeltilmesiyle ilgili olduğunu düşünüyoruz. İstihdam teşvikleriyle beraber işten çıkarmayı kısıtlayan düzenlemelerin Temmuz’da sona ermesinin de göstergelere etkisi olmuş olabilir. Buna rağmen istihdamın artması büyüme göstergelerindeki güçlü seyir ile uyumlu görünmektedir.

Grafik 1: İstihdam ve işgücüne katılım oranları (%)

Kaynak: TÜİK

Grafik 2: İşsizlik ve atıl işgücü oranları (%)

Kaynak: TÜİK

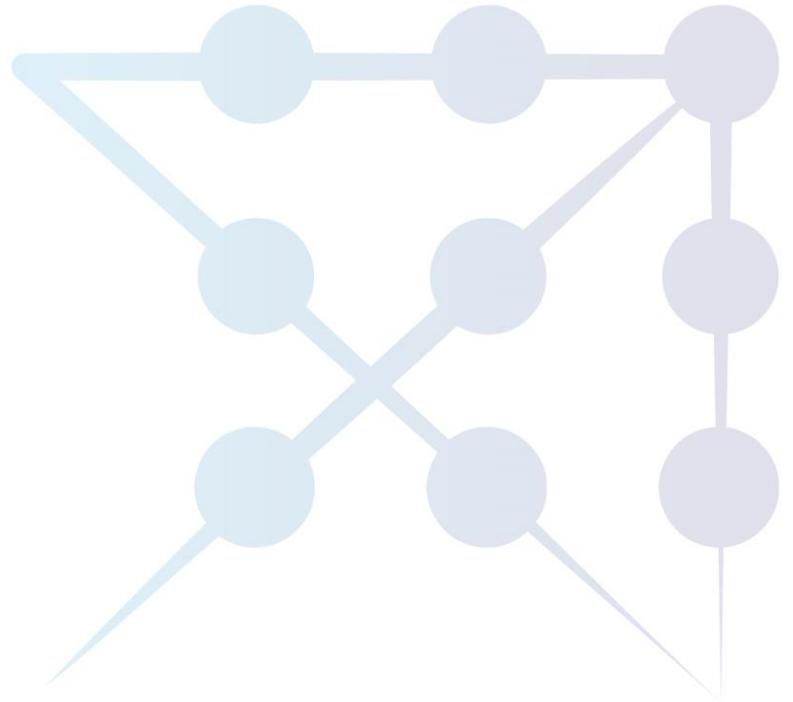
Hatırlanacağı gibi, bu sene yapılan revizyonla geniş tanımlı işsizlik göstergeleri de veri setine eklenmişti. Eksik istihdam, işbaşında olduğu halde istediği sürenin altında çalışmak zorunda kalan kişilerden oluşmaktadır. Bu gösterge pandemi döneminde eksik zamanlı çalışan ve ücretsiz izne ayrılanları da kapsamaktadır. Potansiyel işgücü, aktif olarak iş aramadığı için işgücünün dışında kabul edilen fakat iş bulursa çalışabilecek durumda olan kişilerden oluşmaktadır. Bu iki grup ile istihdam ve işgücü grupları arasında piyasa koşullarına göre geçiş olmaktadır. Atıl işgücü, dar tanımlı işsizlere ek olarak, eksik istihdamı ve potansiyel işgücünü de dikkate alan en geniş tanımlı işsizlik göstergesidir. Bu gruptaki kişi sayısının Temmuz’da bir önceki aya göre 0.5 milyon artarak 8.4 milyon olduğunu hesaplıyoruz. Artış büyük oranda işsiz sayısından kaynaklandı. Eksik istihdamdaki 0.1 milyon artış ise potansiyel işgücündeki aynı sayıdaki düşüşle telafi edildi. Sonuç olarak, atıl işgücü oranı %22.4’ten

%23.6'ya çıktı. Bu artışın da önceki ayki sert düşüşün telafisi olduğunu düşünüyoruz. Atıl işgücü oranı bu sene belirgin iyileşme gösterse de pandemi öncesinde %20'nin altında olan seviyelerine göre hala yüksek seyretmektedir. İstihdamdaki sektörel gelişmelere baktığımızda, Temmuz'da hizmet istihdamında %2.9 oranında artış oldu ve sektörde istihdam edilen kişi sayısı pandemi öncesi seviyeleri aştı. Oynak bir gösterge olan sanayi sektörü istihdamı önceki ayki sert artışın düzeltmesi olarak %4.6 azaldı. İnşaat sektörü istihdamında ise %3.4 oranında düşüş oldu.

- Temmuz ayında sanayi üretimi, takvim etkisinden arındırılmış bazda yıllık %8.7 artarak %15.2 olan beklentinin belirgin altında arttı. 3 aylık dönemde haziran ayında yıllık %41.2 olan sanayi üretim artışı, temmuz ayında yavaşlayarak %23.2 oldu. Baz etkisinin zayıflamasıyla yıllık sanayi üretim artışı, düşüş eğilimine girdi. Ayrıca aylık bazda sanayi üretiminin %4.2 ile belirgin daralması, ivme kaybına işaret ediyor.

- Bu hafta ayrıca, yurtiçinde Ağustos ayı konut satışları, merkezi yönetim bütçe gerçekleştirmeleri ve TCMB piyasa katılımcıları anketi açıklanacak. Yurtdışında ise ABD'de Ağustos ayı TÜFE enflasyonu ve perakende satış verileri açıklanacak.

- ABD'de aylık ÜFE enflasyonu %0.7 ile %0.6 olan piyasa beklentisinin üzerinde gerçekleşti. Yıllık enflasyon %7.8'den %8.2'ye yükseldi. Devam eden enflasyonist baskı parasal sıkılaştırma beklentilerini güçlendirdi. S&P 500 endeksi Cuma günü %0.8 oranında düşerken, oynaklık göstergesi VIX endeksi 21.0'a yükseldi. 10 yıllık ABD tahvil faizi %1.33 seviyesine yükselirken, dolar güçlendi ve EUR/USD gerileyerek bu sabah 1.18 seviyelerine geldi. Brent petrol fiyatı 73 dolar seviyesinin üzerine geldi. Ons altın fiyatı 1790 dolar civarına geriledi. Asya ve Pasifik hisse senedi endeksleri de bugün genel olarak yükseldi.

Haftalık Veri Gündemi

Tarih	Ülke	Gösterge	Dönem	QNB FB Beklentisi	Piyasa Beklentisi	Önceki
13 Eyl	Türkiye	Cari işlemler dengesi (milyar USD)	Tem	0.0	-0.6	-1.1
	Türkiye	Sanayi üretimi- yıllık (MTEA, %)	Tem	14.5	15.1	23.9
14 Eyl	Türkiye	Konut satışları	Ağu			
	ABD	Çekirdek TÜFE - yıllık (%)	Ağu			4.3
	ABD	TÜFE - aylık (%)	Ağu		0.4	0.5
	ABD	TÜFE - yıllık (%)	Ağu			5.4
15 Eyl	Türkiye	MY bütçe dengesi (milyar TL)	Ağu			-45.8
	Euro Bölgesi	Sanayi üretimi - aylık (%)	Tem		0.5	-0.3
	Euro Bölgesi	Sanayi üretimi - yıllık (%)	Tem			9.7
	Euro Bölgesi	ECB rezerv varlıklar (milyar EUR)	Ağu			888.5
	ABD	NY Fed imalat endeksi	Eyl			18.3
	ABD	İthalat fiyatları (%)	Ağu		0.3	0.3
	ABD	Sanayi üretimi - aylık (%)	Ağu		0.4	0.9
	ABD	Kapasite kullanım oranı (%)	Ağu		76.3	76.1
16 Eyl	ABD	Haftalık işsizlik maaşı başvuruları (bin)	Haftalık			310.0
	ABD	Philadelphia Fed güven endeksi	Eyl			19.4
	ABD	Perakende satışlar - aylık (%)	Ağu		-0.7	-1.1
	ABD	Perakende satışlar (oto hariç) - aylık (%)	Ağu		-0.1	-0.4
	ABD	Stok değişimleri (%)	Tem		0.5	0.8
17 Eyl	Türkiye	Enflasyon beklentisi - yılsonu (%)	Eyl			16.3
	Euro Bölgesi	TÜFE - aylık (%)	Ağu		0.4	-0.1
	Euro Bölgesi	TÜFE - yıllık (%)	Ağu		3.0	3.0
	Euro Bölgesi	Çekirdek TÜFE - aylık (%)	Ağu		0.3	0.3
	Euro Bölgesi	Çekirdek TÜFE - yıllık (%)	Ağu		1.6	1.6
	ABD	Michigan Üniv. güven endeksi	Eyl		70.2	70.3

Kaynak: Reuters

Piyasalara Bakış

Döviz Piyasası

	Son fiyat	Günlük değ.	Haftalık değ.
USDTRY	8.4670	0.4%	2.2%
EURTRY	9.9917	0.0%	1.6%
SEPET	9.2290	0.2%	1.9%
EURUSD	1.1795	-0.3%	-0.6%
GBPUSD	1.3824	-0.1%	-0.1%
USDJPY	109.960	0.2%	0.1%
USDZAR	14.2243	0.4%	-0.1%
USDCNH	6.4506	0.0%	0.0%

Global Hisse Senetleri

	Son	Günlük	Haftalık
VIX	21.0	2.2	4.5
S&P 500	4,459	-0.8%	-1.7%
DJ Ind.	34,608	-0.8%	-2.4%
DAX	15,610	-0.1%	-1.1%
FTSE	7,029	0.1%	-1.5%
NIKKEI	30,307	-0.2%	2.2%
SHCOMP	3,707	0.1%	2.3%
BIST 100	1,439	-1.0%	-2.0%

Enerji ve Emtia

	Son	Günlük	Haftalık
Brent	73.2	2.4%	1.4%
WTI	70.0	2.7%	1.0%
Bakır	71,460	3.9%	3.0%
Altın	1,791.1	-0.2%	-1.8%
Gümüş	23.7	-1.3%	-3.9%
Buğday	685.8	-0.9%	-5.6%

Tahvil ve Eurobond Piyasaları

Gösterge devlet tahvilleri (% bileşik)	Türkiye eurobondları (%)
Faiz	Faiz
Günlük	Günlük
Haftalık	Haftalık
2 yıllık	05/02/25
5 yıllık	26/04/29
10 yıllık	11/05/47

Para ve swap piyasaları (% basit)

TCMB ort.	19.00	0.00	0.00
TLREF ON	18.82	0.00	0.09
1 ay swap	18.82	-0.23	0.29
1 yıl swap	19.27	-0.04	0.01

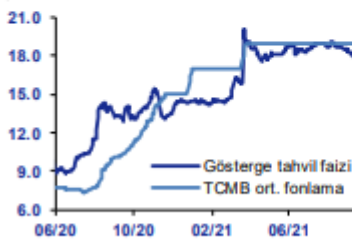
Şirket tahvilleri (%)

Garanti23	2.31	-0.01	-0.01
Akbank25	4.53	0.02	
Kchol25	3.51	-0.18	
Turkcell28	4.21	-0.01	

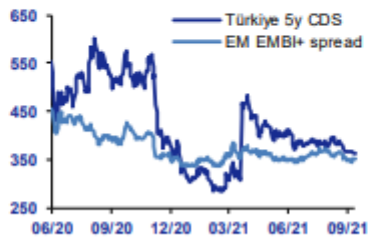
Global 10-Yıllık Faiz Oranları (%)

	Son	Günlük	Haftalık
ABD	1.33	-0.01	0.01
Avr. Birliği	-0.33	-0.01	0.03
İngiltere	0.50	0.02	0.04
İtalya	0.70	-0.05	0.00
Japonya	0.04	0.00	0.00

Gösterge tahvil ve TCMB faizi (%)

EMBI+ ve Türkiye CDS (baz puan)

Kredi Riski (baz puan)

	Son	Günlük	Haftalık
EMBI+	351.1	0.7	3.5
5Y CDS Spreadleri			
Türkiye	364.4	-2.6	-1.5
Rusya	75.9	-1.1	-1.4
Brezilya	178.4	-1.7	2.5
G. Afrika	180.6	-2.1	-1.4

Kaynak: Bloomberg

Update: 9/13/2021 7:56